

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **A.K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 26 lipca 2022 r.,

zażalenia **pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej M.S.**

na zarządzenie Prezesa Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 15 maja 2023 r., sygn. akt IX WKK 23/23, IX Ka 1420/22,

o odmowie przyjęcia kasacji,

na podstawie z art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

W postępowaniu zakończonym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 28 lutego 2023 r., sygn. akt IX Ka 1420/22, zmienionym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 13 czerwca 2022 r., sygn. akt IX K 95/22, A.K. został prawomocnie skazany za czyn z art. 177 § 2 k.k. i art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata.

Od powyższego wyroku kasację, na niekorzyść skazanego, wniósł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej. Skarżący zaskarżył ten wyrok w części – w zakresie wymierzenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz nawiązki. Kasacja zawierała dwa zarzuty rażącej obrazy prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. W pierwszym zarzucie kasacji wskazano, że w sprawie doszło do rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., z powodu nierozważenia zarzutów apelacji

dotyczących: obraży art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i niezasądzenia od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej nawiązki w zakresie adekwatnym do szkody, jaka nastąpiła po jej stronie. Drugi zarzut kasacji wskazywał na rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nierozważeniu zarzutu apelacji dotyczącego rażącej niewspółmierności (łagodności) kary wymierzonej oskarżonemu za przypisane przestępstwo.

Zarządzeniem Prezesa Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 15 maja 2023 r., sygn. akt IX WKK 23/23, IX Ka 1420/22, odmówiono przyjęcia kasacji. W zarządzeniu wskazano, że przyjęcie kasacji jest niedopuszczalne, albowiem jest to kasacja na niekorzyść wniesiona od wyroku innego niż uniewinniający albo umarzający postępowanie, a w kasacji nie zostały podniesione zarzuty dotyczące uchybień z art. 439 § 1 k.p.k.

Na to zarządzenie zażalenie wniósł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej. Zaskarżył je w całości i zarzucił „naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na jego treść, a to art. 523 § 3 k.p.k., poprzez bezzasadne przyjęcie, że kasacja jest niedopuszczalna z mocy ustawy, podczas gdy w toku postępowania nią objętego Sąd dopuścił się naruszenia art. 439 par. 1 pkt. 5) k.p.k.” Skarżący wniósł o uchylenie zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne, dlatego zaskarżone zarządzenie należało utrzymać w mocy.

Zgodnie z art. 523 § 3 k.p.k., strona procesowa może wnieść kasację na niekorzyść jedynie w razie uniewinnienia oskarżonego albo umorzenia postępowania. Jednocześnie, na podstawie art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k., powyższe ograniczenie nie dotyczy kasacji wniesionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. Oznacza to, że w tej sprawie wniesienie kasacji przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej było możliwe wyłącznie pod warunkiem podniesienia w niej zarzutu o randze tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej.

Niewątpliwie oba zarzuty kasacji nie wskazują na zaistnienie którejkolwiek z tzw. bezwzględnych przyczyn odwoławczych, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k. Wobec tego uznanie kasacji za niedopuszczalną było prawidłowe. Natomiast w

zażaleniu na zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji skarżący podaje, że w tej sprawie zaistniało uchybienie z art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k., tj. orzeczono środek kompensacyjny nieznanym ustawie, poprzez orzeczenie nawiązki na rzecz następczyni prawnej pokrzywdzonego, podczas gdy, zgodnie z powołanym w zażaleniu poglądem mającym wynikać z orzecznictwa, nie jest to możliwe. Bez żadnych wątpliwości tego typu uchybienie, tj. orzeczenie nawiązki na rzecz podmiotu, na rzecz którego – zdaniem skarżącego – nie mogła być ona orzeczona, nie stanowi tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Uchybienie opisane w art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k. ma miejsce wówczas, gdy orzeczono środek kompensacyjny w ogóle nie przewidziany w polskim ustawodawstwie (por. S. Zabłocki, [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom IV. Komentarz do art. 425–467*, red. R.A. Stefański, S. Zabłocki, WKP 2021, t. VI.2. do art. 439). Tymczasem nawiązka jest środkiem kompensacyjnym uregulowanym w przepisach Kodeksu karnego, a jej orzeczenie na rzecz następcy prawnego pokrzywdzonego, zmarłego w wyniku popełnionego przestępstwa, wprost przewiduje art. 46 § 2 k.k. Lektura zażalenia prowadzi do wniosku, że skarżący tak naprawdę zmierza do podważenia tego, że w wyroku skazującym orzeczono nawiązkę na rzecz oskarżycielki posiłkowej a nie obowiązek naprawienia szkody z art. 46 § 1 k.k. Taki zarzut nie mieści się jednak w katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych.

Wbrew twierdzeniom skarżącego nie jest dopuszczalne wzywanie do uzupełnienia braków formalnych kasacji w postaci uzupełnienia lub doprecyzowania jej zarzutów po to, aby czyniła ona zadość wymogom ustawowym. Skarżący w zażaleniu powołuje się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2018 r., VI KZ 2/18, w którym wyrażono pogląd, że brakiem formalnym kasacji, do którego uzupełnienia należy wezwać w trybie art. 120 k.p.k., jest brak sformułowania w niej zarzutów (wymóg z art. 526 § 1 k.p.k.). Przywołane postanowienie Sądu Najwyższego dotyczy więc zupełnie innej sytuacji – niesformułowania zarzutów w kasacji. W aktach tej sprawy na kartach 589-596 znajduje się kasacja pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, w której sformułowano wyraźnie dwa zarzuty, tyle że żaden z nich nie wskazuje na uchybienie o randze bezwzględnej podstawy odwoławczej. Wobec powyższego w pełni prawidłowe było wydanie zarządzenia o odmowie przyjęcia tej kasacji.

Podsumowując, decyzja Prezesa Sądu Okręgowego w Kielcach o odmowie przyjęcia kasacji z uwagi na jej niedopuszczalność, była prawidłowa.

[as]

(TM)